

Gazeta eșe de 2 ori: Joi și Duminecă, F6i'a, candu concedu ajat6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/2 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXIX.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 91.

Braslovu 3 Decembre 21 Novembre

1876.

Discursulu

dlii deputatu nationale GEORGIU POPU tienutu in siedinti'a din 24 Novembre an. c. a camerei deputatiloru Ungariei.

Onorable camera! Nu voiescu a me estinde asupra vorbirei de eri a d. ministru de finantie, atatu de lunga, ce a duratu 2 6re si diumetate, pentru ca argumintele pronunciate in acea vorbire am avutu ocaziune ale audí acuma a cincea 6ra, si anume pe tempulu, candu d. ministru erá referintele comisiunei finantiarie; a d6u'a 6ra le audu din gur'a d-sale d. ministru de finantie, ci me marginescu numai a face unele observatiuni la afirmatiunea dlii ministru, ca guberniulu cata nisuintia si a datu pentru de a veni intru ajutoriu cetatianiloru, ce platescu contributiune; o facu ac6st'a fiindu convinsu, ca cestiunea mai alesu in tempulu presente este de mare insemnatate. Dlu ministru de finantie a disu ad6ca, „ca intru ce consta desvoltarea sorgintiloru de a pot6 platí contributiunea? Consta intru sprijinirea cetatianiloru, cari contribuescu darea, intru crearea mediul6celoru trebuinti6se pentru desvoltarea spirituale si materiale a acest6r'a etc.“ Ei bine, ac6st'a recunoscu si eu. Ce inse a facutu guberniulu pentru ajungerea numitului scopu? Eu asia sum convinsu, ca n'a facutu nemicu, ba a facutu chiaru contrariulu. Dlu ministru amintindu in vorbirea s'a urcarea contributiunei dice: „Acea, cari ne acusa, cumca numai prin urcarea contributiunei, si anume prin urcarea contributiunei directe am nisuitu a ameliorá starea finantiaria, perdu din vedere, ca reulu este iminente si noi amu recursu dupa ajutoriu acolo, unde l'amu aflatu cu mai mare securitate“.

Se me erte d. ministru, d6r' trebue se-i spunu, cum-ca prin enuntiatiunea citata d-s'a primesce sentinti'a atatu de pericul6sa si de multu condamnata a jesuitiloru: „Scopulu sanction6za mediul6cele“.

Dlu ministru mai departe in vorbirea s'a ni da de scire, ca gubernulu in venitoriu are intentiunea a propune urcarea si a contributiunei indirecte. D-s'a precum se vede nu tiene comptu de acea impregiurare, ca contributiunea pana acuma apasa intru atat'a pe cetatiani, incatu urcarile mai departe ale darii, considerandu, ca consuma dejá capitalulu, ar' fi o crima contra bunastarii patriei. Eu din aceste motive si pentru ca guvernulu nu tinde a-si implini promisiunea data pentru imbunatatirea finantielor tierii si pentru ca nu potu recun6sca, ca mediul6cele propuse de guvernulu, ar' ajutorá catu de pucinu sarcinei contribuit6riloru, ba din contra acele tindu la latirea proletarismului; nu primescu proiectulu de lege prezentatu de guvernulu pentru bugetulu statului. Considerandu punctulu inaintatu si debaterile lungi, ce s'au facutu asupra obiectului de sub discussiune, cu bunavointi'a on. camere voiescu numai pe scurtu a motivá votulu. Voiu face ac6sta cu t6ta francheti'a, pentru ca tienu la aci6m'a: „Clara pacta, boni amici“.

Debaterile de pana acuma, on. camera, s'au intorsu pe lunga d6ue obiecte, mai vertosu pre lunga politic'a monarchiei. Si eu aflu ac6st'a f6rte naturale, pentru ca ambele cestiuni atingu cele mai vitale interese ale statului, atingu chiaru existenti'a tierii. Eu inse, on. camera, sum pr6 deplinu convinsu, ca numai asia potemu av6 politica buna finantiaria, si numai atunci potemu face buna politica esterna, d6ca inainte de t6te vomu urmá o politica sanet6sa interna.

Voiu ecsaminá cu permissiunea d-v6stre d6ra politic'a guvernului interna, si mai alesu politic'a, ce guberniulu actuale o urmasescu facia de romani, facia de aliantii cei mai naturali ai natiunei maghiare.

Nime, afara de dlu deputatu Ragályi, n'a aflatu cu cale nici a amintí macaru de ac6sta politica, si d-s'a numai pe scurtu si in urmatoriulu modu o

atinse: „Vorbescu ceva si despre elementele eterogene, d6r' nu voiescu a face multa explicatiune; voiescu numai a ve face atenti, ca aceste elemente voru veni odata la acelu cugetu, la carele a venit u asinulu lui Aesopu: „quid mea refert, cui serviam, clitellas dum portem meas“?

Atat'a si intru acestu modu a-ti binevoitu a ve pronuncia si a supr'a nationalitatiloru! Eu tienu chiaru contrariulu ce dice d. deputatu Ragályi. Eu aflu de trebuintiosu, cá se ne chiarificamu si iu ac6sta cestiune catu mai pe largu. Eu deci cu permissiunea on. camere, me voiu pronuncia si in ac6sta privintia, si inainte de t6te, voindu a ecsaminá politic'a interna a guberniului, voiu reflectá prim'a data la politic'a de instructiune.

Sum de acea convingere si credu, ca d-v6stra inca consentiti cu mine, ca numai acelu cetatianu si p6te apará patri'a, carele a ajunsu la unu gradu 6re-care de scientia si cultura. Ei bine, se vedemu, ce a facutu guvernulu in ac6sta privintia? Articiii de lege 38 si 44 din anulu 1868 impunu guvernulu datorintia espressa, cá se se ingrijasca de infiantarea si sustienerea instituteloru de invetiamentu in nr. satisfactoriu si pentru nationalitatile nemaghiare. Dupa cum sciu eu si precum sciti si d-v6stra guvernulu n'a facutu nimica pentru numitului scopu, nu numai, d6r' guvernulu n'are nici macaru intentiunea de a face pe venitoriu ceva.

Si 6cca cum nu. D6uedieci de preparandie suntu sustienute prin statu, cu limb'a de propunere esclusive maghiara. Eu asiu aflá cu scopu, ca in tieniturile locuite de romani, precum la preparandiele din Dev'a, Aradu, Sighetu, Zelau se se tienu cursu paralelu si in limb'a romana. Si ce s'a intemplat? Se au tienutu prelectiuni si in limb'a romana, guvernulu inse a sistatu ac6st'a si unu membru alu comisiunei finantiarie se a pronuntiatu mai in dilele trecute, ca elu nu va votá nici unu cruceriu pentru acea preparandia, pentru ca este unu cuibu periculosu. Si ce este acelu periclu? Acea, ca unu professoru a avutu temeritatea a propune studentiloru, cari in maioritate preponderante suntu romani, si in limb'a romana, si dlu ministru alu cultelor in locu cá se fia defendatu acelu institutu si pre acelu professoru, a promis, ca va face elu ordine prin o dispositiune ministeriala.

D6ca voimu a fi justu, ar' debui se luamu in consideratiune, ca noi romanii contribuimu statului cu sangele si averea n6stra, si prin urmare pretindemu cu totu dreptulu, cá statulu se se ingrij6sca de mediul6cele n6stre culturali.

S'a intemplat mai departe la universitatea din Clusiu, ca professorulu pentru limb'a si literatur'a romana si a propusu studiulu eleviloru romani in limb'a loru materna, acelu professoru f6 atacatu de press'a maghiara din Transilvani'a, f6 denunciatu guvernului si i f6 periclitatu chiaru postulu. Si pentru cá se illustrezu lucrulu s'a mai intemplat chiaru din partea acestei on. camere, ca dela unu institutu romanu, dela gimnasiulu din Brasiovu, s'a detrasu adiutoriulu de 4000 fl., unu adiutoriulu, carele si guvernulu absolutisticu i l'a datu. Aceste t6te suntu eflusuri ale situatiunei de astadi; si se vedu a fi urmate f6rte sistematice, ca-ci la ministeriulu cultelor nu suntemu reprezentati nici macaru prin unu bietu adjunctu de concepistu onorariu.

Trecu la justitia. Cu ocaziunea organisarii tribunaleloru s'au denumitu dintre romani, conformu prescriptelor legii, unu numeru 6re-care de judecatori si presiedenti. S'au asiediatu si unele tribunale in locurile romanesci. Si ce s'a intemplat? La reductiuni t6te tribunalele asiediate între romani s'au cassatu, presiedentii si judecatorii romani mare parte fura pensionati in etatea loru cea mai activa; cei pucini remasi fura resfirati prin t6ta lumea cá jidovii dupa respirea Ierusalimului; 6r' in loculu loru fura denumiti maghiari, cari nu pricepu limb'a

poporului si cari prin dragomani (tolmács), in lips'a acest6r'a cu intrevenirea haiduciloru administr6dia justiti'a!

Este lucru evidentu dloru, ca t6te aceste se facu numai in detrimentulu justitiei. Cu durere trebue se marturisescu — si ac6st'a o facu cu t6ta francheti'a — cumca pentru noi starea de astadi este identica cu cea de sub absolutismulu nemtiescu, candu judecatoriulu nemtiescu, si facia de d-v6stra dicea catra Amstidinerulu seu: „Was sagt er“? Apoi pentru noi e totu un'a ori intr6ba judecatoriulu de Amstidineru „Was sagt er“? ori intr6ba de haiducu „mit mond“? (contradiceri din mai multe parti). Me rogu de ertare, eu aflu asemenarea f6rte potrivita. Precum diseiu, cei mai multi judecatori s'au pensionatu, s'au asiediatu intr'o stare f6rte acomodata pentru de a pot6 meditá asupra sortii meritelor castigat cu servitiile de cortesire. „Der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan, der Mohr kann gehen“. Numai catu multi judecatori au ajunsu in ac6sta stare fara a o fi meritatu.

Ce s'a intemplat cu posturile devenite in vacantia prin m6rte? Acele posturi nu s'au inlocuitu 6rasi cu romani. Fericitului Em. Gozsdu, Br. Popu, Alduleanu, Serbu, Mihali si altora n'au mai urmatu romani ci maghiari. 6cca cum stamu astadi: Intre d6uedieci judecatori la cassatiune avemu unu singuru jude romanu (Intrerumperi: e de ajunsu acel'a.) Borlea reflecta. (Ba e pr6 multu, alungatilu si pre acel'a!) Intre 50 la inal'ta curte avemu 2, între 148 judecatori la ambele table regesci avemu 7 insi. Mai avemu la tribunale 2 presiedenti; unulu este între secui, celalaltu pe puste Ungariei in orasiulu Kárczag. Acolo potu face f6rte mari servitia poporului romanu si interesselor justitiei cu cunoscintiele limbei romane. (Strigari din mai multe parti: f6rte bine.) Dv6stra diceti, ca asia e bine, eu sustienu contrariulu.

In fine voiu reveni la politic'a interna. D6ca dlu ministru de interne si a propusu a sc6te pe romani din t6te carierile publice, atunci d-s'a intru adeveru si-a ajunsu scopulu; ca-ci d6ca privescu in partea ac6st'a a camerei abiea afla 2—3 deputati nationali. Ceilalti si între acesti'a acelu deputatu a fostu necessitatu a-si parasí loculu, carele e chiamatu a av6 rolu conducatoriu între noi, si prin capacitatea si talentulu seu a lucrá mai multu pentru impacarea natiunei romane cu cea maghiara pre bazea deplinei egalitati, dicu si acestu barbatu a fostu necessitatu se-si depuna mandatulu cu acea dechiaratiune catra alegatorii sei: ca aici in acestu parlamentu nu-i mai este posibilu a-i representá cu conscientiositate. (Intrerumperi: cine e acel'a? Borlea striga: Alessandru Mocioni.) A fostu aici si unu altu barbatu, carele f6 espusu la insulte continue, numai pentru ca a enumeratu suferintiele natiunei sale si n'a sprijinitu tendinti'a nemorale a guvernului.

Ve potu inse afidá, ca d-v6stra sunteti in mare retacire de acelu barbatu, ca-ci eu ei cunosc un demnulu lui patrioticu si intentiunile sale salutari pentru poporulu romanu si patri'a comuna. Acestu barbatu cu t6ta puterea guvernului si mediul6cele nemorali inca f6 impedeatu a intrá in acestu parlamentu. Si pona candu se scotu astfelu de romani activi din parlamentu, de alta parte guvernulu prin lege se nisuiasce a constringe pre pasivistii din Transilvani'a, cá se între in parlamentu.

In municipia inca s'a ajunsu scopulu pre deplinu alu ministrului de interne, cu esecutarea si aplicarea conscientiosá a renumitei legi poreclita in t6ta Europ'a de cea mai liberala, adusa pentru egalea indreptatire a nationalitatiloru nemaghiare, aplicandu espressionea fatale acesteia: „a lehet6sig“! (pe catu se p6te); pentru ca in t6ta tier'a nu avemu macaru unu comite supremu ro-

manu (strigari: déra Manu ce-i?) Manu nu voiesce se fia privitu de romanu) neci macaru unu vice-comite romanu, desi precum se vede ar' fi lipsa, ca-ce ministrulu de interne este necessitatu a dá si cate 2 comitate curatu romane pre man'a unui comite maghiaru, care apoi functionédia intr'unu comitatu cá comite supremu, in altulu cá commissariu regescu; desi dlu ministru de interne credu ca s'a potutu convinge, ca atatu in acestu parlamentu, catu si afara prin tóta tiér'a noi romanii avemu destui barbati probati, inteligenti si capaci pentru de a implini cu demnitate aceste oficiuri; dintre care unor'a, cari se afla in acésta casa, din parte-mi li imputu un'a, ca pre langa acésta procedura a guvernului ei totusi (!) mai comorédia la spatele ministrului, ajutandu-lu cu votulu loru in guvernarea s'a fatala.

Officiantii subalterni din comitate si acesti'a neinsemnati la numeru, numai ei suntu in stare a spune, cu cata abnegatiune potu a mai esisté si la cate secature suntu ecspusi.

Trecu acuma pentru a caracterisá pucinu situatiunea romanilor din Transilvani'a, condamnati la passivitate absoluta. Eu am observatu unele simptome din Transilvani'a, cumcá adeca romanii ar' parasí passivitatea, déca nu ar' fi impededati prin censulu feudale electoralu din 1848, carele, precumu se esprimase secretariulu de statulu baronulu Gabrielu Keméry, care in presente conduce destinele Transilvaniei, este indreptatu directu contra romanilor. Acestu censu face imposibile participarea romanilor la legislatiune, nepotendu fi reprezentati, dupa cumu pretinde ecuitatea si si dreptatea; ci abstienendu-se cu totul, marea majoritate a Transilvaniei astadi este reprezentata prin mandate castigatate pre calea demoralisatiunei si a coruptiunei.

Dlu ministru de interne prin proiectulu seu devenitu lege pentru arondarea municipaloru i-a successu a nimici cu totul unele comitate, in cari romanii formau majoritatea locuitorilor. Astfelu dlu ministru de interne, déca a avutu intentiunea de esterminare romanilor din viéti'a publica de statulu si a ajunsu pre deplinu scopulu cu carele d-s'a póte fi multiamitu, este inse alta intrebare déca si respectivii suntu multiamiti, déca tóte aceste s'au facutu in interessulu tieriei? Recomendu dlui ministru se medite die asupr'a acestei teme si se-si liniscésca conscienti'a, déca este capace pentru acésta.

Resumandu cele dise, vinu la conclusiunea, ca politic'a interna a guvernului este fórte rea si gresita si mai alesu pentru noi romanii sugrumatori; prin urmare me sentiescu indreptatitu a declará aici in parlamentu — precum au dechiaratu acésta deputatii negermani in parlamentulu din Vien'a —: déca totu astfelu se va urmá si pe viitorin, atunci noi suntemu condamnati a portá numai sarcinele statului maghiaru precum din colo de Laitha, cei ce nu apartienu nemtiloru suntu osinditi a portá sarcinele germanilor (sgomotu) astfelu; dloru, nu ve mirati déca astadi maghiarii n'au pe nime aliatu in tóta Europ'a.

Romani'a, care prin situatiunea ei geografica si etnografica ar' fi unic'a aliata a Ungariei, déca nu me inielu, si judecandu dupa semnele de din afara, este necessitata a se aruncá in braciule inimiculu comunu. Pre acésta cale Romani'a -si póte asigurá pre unu tempu ore-care viéti'a; dér' se vi insemnati bine dloru, ca dupa caderea si nimicirea Romaniei rondulu vine la noi, romanii si maghiarii precum sum convinsu in profundulu animei mele au aceleasi interesse comune si prin urmare suntu avisati la spriginire reciproca. Déca ei nu voru cunósce aceste interesse comune de timpuriu, atunci numai póte fi scapare pentru ei in mediulocu valurilor panslavistice si pangermane, ce ne amenintia pe toti. (Josifu Madarász intrerumpe dicundu: „Nu sta lucrulu asia“) mi se raspunde, ca lucrulu nu sta asia, eu asiu dorí fórte tare cá se fia altmintrea.

On. camera! inainte de ce asiu terminá cuventarea mea mi iéu libertate a indreptá o rogare sincera — nu catra guvernulu, ca-ci n'am incredere in elu — ci catra onorat'a camera si natiunea maghiara. Politic'a de maghiarisare se urmédia de multu tempu, de 60 de ani cu mai multa ori cu mai pucina tenacitate; de 16 ani inse, cu tóta forti'a, prin tóte mediulócele, acestu scopu se sacrificata totu ce avemu.

Si, dloru! óre ce este resultatulu? Nimic'a. Noi romanii, on. camera, mozcenimu acestu pamentu de 2000 de ani, si precum atunci asia si astadi

suntemu totu romani!! Purcediendu din aceste ve rogu, faceti dreptate si nationalitatiloru nemaghiare; prin egalitate deplina si libertate adeverata ne potemu intari cu totii moralmente si materialmente. Numai astfelu vomu poté solidari persiste la ori-ce periclu, care ar' tinde sugrumarea libertatiloru si a patriei nóstre.

Astadi inse tóte se urmarescu din contra, dorintia mea este numai dorintia, si pentru acestu motivu, neavendu incredere in guvernulu, eu dechiaru inca odata, ca nu primescu proiectulu presentatu nici la desbatere speciale.

Brasiovu. Novemare 1876.

Talmi-liberalismulu parlamentelor austro-unguresci produce si absurditati, pe cumu lumea nu le-au mai vediutu.

Innainte cu catev'a luni unu chauvinistu maghiaru, se dice, ca a propusu, cá Generalulu Traianu Dod'a, alesu deputatu din partea unui cercu electoralu romanescu banatianu, se fia pusu in stare de acusa, pentru ca in cuventulu de alegere a vorbitu despre imperatu si nu despre regele maghiaru.

Mai deunadi generalulu de cavaleria si gubernatorele in Dalmati'a Baronulu Rodici fú denunciatu in parlamentulu cislaitanu de „omladinistu“ in sensu politicu, adeca de inamicu alu statului.

Pentru D-dieu in ce tempuri traimu! Ore o viatia intréga, oferita servitiului statului si tronului se nu fia de ajunsu a scuti pe cine-va de a semeni insulte? Vedemu ca nu. — Cumu ar' si poté altmintrea aceste díce documentá, ca numai din ei se pótu luá oficialii de statulu, ca numai loru le compete promovérea la posturi de influentia in hierarchi'a administrativa politica si militare, numai ei potu ministra justitia, numai ei ingriji pentru visteri'a statului etc. etc.

Se temu, ca altfelu voru cadé dela lucrativ'a positiune, care si-au arogatu, si ca florile loru oratorice, lipsite de ori-ce idei reali pentru progressulu statului, voru scade' in pretiu.

Noi batrani si patiti, cumu suntemu, scimu, ca epitecele: dacoromanu si panslavistu instrumente ai cumarilei si alte de aceste nu suntu o inventiune noua a parlamentariloru din Bud'apest'a si Vien'a. Ele represinta o sistema de calumniare vechia, aplicata la populatiunea slava si romana din Monarchi'a austriaca cu scopu, de ale impedecá progressulu din cultur'a genuina si de ale denega drepturile civice, cari le esercitédia maghiarii si germanii adeca: dreptulu de patria propria, si dreptulu de limb'a propria in afacerile publice administrative, apoi de a le poté dice: voi sunteti inculti, voi nu aveti barbati calificati, voi sunteti buni numai de sapa si de grápa, — ergo supremati'a de rasa din parte'a nóstra este naturala si justificata.

In nice un'a patura din societate acésta sistema draconica nu a produsu mai multe suferinti personali, si torture spiritali, ca in sfer'a funcionariloru publici.

Cu tóte, ca funcionarii publici romani si slavi si-au insusitu limbele afaceriloru publice domitorie, unii adeca cea germana, altii cea maghiara, si cu tóte, ca ei lucra fia-care in sfer'a s'a in acele doue limbe cu sinceritate si credintia, totusi nu suntu scutiti de suspitiunea, ca suntu ori „omladinisti“ ori „daco-romani“.

Aici in Ungaria si Transilvani'a funcionarii romani se tienu siguri de oficiale loru numai pana atunci, pana ce nice unuia din maghiarii nui taie prin capu de a dori se ocupe elu loculu ocupatu de unu romanu.

Cumu sta lucrulu in Bucovin'a nu scimu. Scimu inse, ca Austria in un'a suta ani — (dicemu cu regretu) — spre rusinea ei nu a fostu in stare ori nu a voitu a fórmá din elementele pamentene romane si ruthene unu aparatulu administrativu genuinu déca nu spre altu scopu mai nobilu, macaru spre a-si agonisi in acea provinciora mica, sub ori-ce giurstarti incapace de revolte ori tendentie centrifugali, — axperiintia: déca romanii administrati

de romani in limb'a propria, devinu mai infideli supusi, si mai rei patrioti, ori déca ei cu o atare administratiune facu mai pucine progrese in cultura. Acésta incercare s'ar fi potutu face chiaru si cu unu aparatulu administrativu mixtu, silindu pe functionari a invetiá limb'a poporului si a se folosi de dens'a in emanatiunile oficióse.

In armat'a austriaca, ce e dreptu, romanii nu suntu asia multu suspitionati cá in functiunile civile, la care giurstarte contribuie póte multu promotiunile dupa „rangu“, — si escelentulu „esprit de corps“. — Numai in regiunile mai inalte, in cari pe langa cualificatiune pote jóca unu rolulu si consideratiuni de caste si politice, se strecura romani cá prin sit'a désa.

Pana ce aceste calumnie nu sau redicatu chiaru pe tribunalele parlamentelor, noi nu amu facutu vorba de ele, — le amu socotitu de niscai abusuri obscure, nascute si crescute de doctrinele guvernamentali a le temporiloru absolutismului, si amu speratu, ca in tempulu constitutionale voru disparé. Cu atata ne-a fostu mai mare supriunderea candu amu vediutu acele absurditati in parlamentulu ungurescu repetindu-se in contra nóstra in modulu incalificabilu si la tóte ocasiunile binevenite. — In parlamentulu cislaitanu a trebuitu se fia dlu Baron Zschok organulu, prin care se audimu, ca si acolo existe totu acelu spiritulu ostilu in contra funcionariloru publici de nationalitate slava si romana, cá in parlamentulu buda-pestanu.

Se nu incórde dd. parlamentaristi strun'a pre tare, ca ne voru face sila a intrebá spre exemplu: Ce face „generalulu“ Klapka in Constantinopole? Cine a inspiratu manifestatiunile turcofile la mausoleulu lui Hagi Gül-Babá? Cine a fostu compromisu prin asia numitul „Gründungsschwindel“? De care „omladina“ se tiene Baronulu Ertl? si asia mai departe pana la ultim'a intrebare, care este:

Suntu parlamentele presente adeverata representatiune a tuturoru poporiloru din Austro-Ung. ori nu?

— In camer'a Ungariei, siedinti'a din 24 Novembre, la continuarea desbaterei gen. asupra bugetului luá cuventulu d. deg. Georgiu Popu mustrandu pe regimu, ca pe tóte terenele viatii de statulu lasa pe natiunea romana cu totul nerespectata, dupa cum dovedesce discursulu dsale, pe carelu publicamu in frunte in totu cuprinsulu seu, fiendu ca credemu, ca neci unu romanu adeveratu nu va fi, care se nu'lu subscria cu ambe manele, cá pe unu eflucu alu suspineloru sale si cá pe celu mai curatu adeveru descoperitu cu franchetia romana in parlamentu. Onóre si stima meritata! — Ds'a finindu-si discursulu respinge si primirea bugetului cá consecintia a nedreptatiloru insirate si cu acéstu discursu se inchia desbaterea generala asu getului.

Min. presied. Colomanu Tisza reflectá cestu discursu asia; Dintr'o parte se afirmá, gimulu si anumitu ministeriulu de interne nesce pe civii de limba straina in tiéra; incolo se dice, ca ar' fi tempulu, cá natiunea ghiara se parasésca politic'a maghiarisarii cu ti'a, ce o practica de atata tempu. Elu nu vi refrunta neci intr'o parte neci intralt'a; istori'a faptele cuprindu in sene cea mai buna refrunta inse preste una astfelu de calumniare nemeritata a natiunei si a regimului n'am trebui se trecemu cu tacerea in legislatiunea tierii scl. —

Noi inca dicemu, ca nu; lege trebuie facuta de perfecta egale indreptare nationale politica; aceea pusa strictu in praxe ar' vindeca ranele cele usturatióse aie popóreloru confratine nationali si tóte ar' restituí fortitudinea corpului sanetosu.

Acum decurge desbaterea speciale a bugetului dupa paragrafi, la care ne vomu reintórce.

— Dualismulu face multa dorere de capu in Cislaitani'a. Presiedintele camerei deputatiloru germani Rechtbauer fú chiamatu la Maiestate in 26 si intrebatu fiindu, déca intre ministeriu si par-

tit'a constitutionale se afla divergentie principale, elu response, ca tote calamitatile se tiermurescu la unniculu faptu, ca regimulu a facutu pactulu dualisticu cu Ungari'a fora cointielegere cu partit'a constitutionale. Imperatulu observá, ca inca deputatiloru camerei nu li s'au propusu respectivulu proiectu; numai atunci, candu se va vedé, ca regimulu nu e in pozitune a esi cu proiectulu primitu de maioritaea camerei, va face decisiunea.

— Cu banc'a dualisata inse se facu difficultatile totu mai acute, ca-ci responsulu baneci nationali din Vien'a catra ambele regime prin note apasa tare in cumpan'a deochiarei statutulu respectivu, care nu place baneci nationali. —

— Stadiulu cesiunei orientale. Cabinetele s'au invoitu intre sene in privinti'a reformeloru, ce se le dè celoru 3 provincie insurgente, numai in forma se mai afla differentia intre Angli'a si Russi'a, pentru ca Angli'a vré cá se se pastreze neatinsu tractatulu de Parisu, ér' Russi'a tocma vre abolitiunea tractatulu. In caus'a garantiei differentia intre aceste 2 cabinetele nu e essentiala cu totul, numai cestiunea modalitatii garantiei ar' poté aduce casus belli. Russi'a va ocupatiune in tetita, Angli'a cu Pórt'a inse nu. Propunerile de midiuocire privescu la prelungirea ocupatiunei, pana candu se voru introduce reformele, dér' întrebarea e, de care putere se se faca ocupatiunea si aci e punctulu, la care si Angli'a s'ar' poté dechiará invoita cu ocupatiunea.

Tocma se scrie, ca plenipotentele anglu pentru conferinti'a poteriloru ar' avé missiunea a face, cá se etableze in Constantinopole unu vice-regatu anglu, si asia e lesne intielegerea intre impartitorii de pradi. — Atata e decisu, ca ocupandu Russi'a Bulgari'a, Angli'a indata va ocupa Constantinopolea.

Turci'a intre ciocanu si nacovala se pregatesce mereu de resbelu si la Siumla forméza pretorinulu generale alu puterei armate si indata ce va pasi Russi'a in Romani'a si ea va intra. In Varn'a are adunate mari deposite de arme si alimente.

Russi'a inca nu glumesce, ca dupa diarinulu „Telegr. nou rusescu“ s'au tramisu si tunuri si mitralese in numeru mare catra sudu si va avé, dice, alliatu pe romani cu 25,000, pe serbi cu 40 mil, pe muntenegreni cu 20,000 si pe Greci'a cu 45,000 fetiori, intre cari si planulu campaniei e gata. Numai in Petruburg si Moscavi'a i se subscrise unu imprumutu de preste 100 mil. ruble, si subscrierile se continua. Apoi Russi'a e asecurata prin aliantia cu Germani'a, care déca nu va pasi si activa va pastra neutralitatea, ér' despre Austri'a dise si Ignatieff, ca si ea se va alatura negresitu la planele Russiei. Numai din causele regimelului constitutional, in urmarea de mari modificatiuni nistratiunea interna, va poté deveni facta acésta cointielegere. Orca ministeriulu -si aba parerile si -si va modifica sistemulu in riantale séu va face locu altuia“ dise Igi dis'a lui se crede.

spre Romani'a scriu diariuale straine, ca acum determinatu, cumca s'au inchiatu de conventiuni cu Russi'a in privinti'a trecerei ei prin Romani'a si se scie ér', ca s'au maniei spre dispusetiune insemnate midiu-lóce banesci spre a tiené armat'a romana pe petioru de bataia, a carei intretienere costa pe di 120,000 franci. De adreptulu n'avemu sciri mai positive, decatu ca facia cu poterile europene si tractatulu de Parisu Romani'a tiene inca la neutralitate pana va poté. —

Camer'a Romaniei trecundu in siedinti'a ordinaria alese ér' pe d. Rosetti de presiedinte; ér' senatulu pe Em. Sa metropolitulu de presied. DD. Cogalniceanu si Ioane Ghica cá vice-presiedenti, ambe corpuri -si tienu siedintiele regulatu.

„Le Memorial diplomatique“, dandu séma despre primirea agintelui Romaniei la Parisu de catra maresialulu, presiedinte alu Republicei, dice: „Relatiunile Franciei cu Romani'a n'au fostu

nici-o-data mai cordiale si mai amicale de catu suntu in momentulu de facia. Acestu micu principatu, care a aretatu mai multa intieptiune de catu multe state mari, incepe acum a culege fructele lealei si prudintei séle politice. Tóte cabinetele ei dau sprijinulu loru si pres'a intréga da dreptate escelintei sale atitudine. Chiaru „Journal des Debats“, care atatu de multu timpu a nutritu in contra'i preventiuni injuste, le-a parasitu. Dilele aceste, reluandu intr'unu articulu fórté insemnatu o tesa, pe care amu sustienutu-o noi cei d'antai si singuri multu timpu, (R.) a aretatu ca guvernulu romanu a urmatu o linia de purtare neimputabile si ca prin acést'a a meritatu pe dreptate consideratiunea de care se bucura si concursulu simpaticu ce sollicita dela puteri.“

Totu „Memorial diplomatique“ anuncia, ca dlónu Ghica, vice-presiedintele Senatulu care fusese insarcinatu de guvernulu c'o misiune speciala in Angli'a, a sositu la Parisu. D. Ghica si-a terminatu misiunea cu fericire. A vediatu pe lordulu Derby precum si pe toti barbatii politici insemnati din Marea-Britania si-a sciutu se le inspire interesu pentru principiulu neutralitatii Romaniei, care va fi dusu inaintea conferintiiei.

D. I. Ghica a suptscrisu asemenea cu guvernulu anglesu o declaratiune analoga cu cea suptscrisa de d. Rosetti la Parisu, declaratiune care tiene loculu unui tratatu de comerciul provisoriu cu Romani'a.

Domnule Redactorul

Ve rogu se aveti bunatate a da locu in preapretuiut'a fóia ce redigeti urmatórieloru sire:

Unu domnu literatu romanu „Titianu de lunga Muresiu“ a' aflatu pe temeulu interessulu comunu indemnatu, sub titulu: „Fundatiunea Siolutiana“ in articulu seu publicatu in n-rii 83, 85, 86 si 87 ai „Gazetei Transilvaniei“ a întreprinde una apriga critica asupra procederei senatulu fundatiunalu compusu din membri laici si eclesiastici, si anume a demonstra, ca acelu conclusu alu senatulu, prin care s'a statoritu cumpararea unui dominiu, séu bunu imobile pe sam'a fundatiunei Siolutiane ar' fi fórté gresitu, si ar' aduce mare dauna acelei fundatiuni.

Noi cativa dintre membrii laici ai acelu senatu de si recunóscemu ponderositatea multoru motive ale d. Titianu, totusi am avé si noi unele alte grave motive de a reflecta si de a oppune aserteloru invinutórie si desaprobatórie aceluia-si dnu — si déca nu facemu, adeca nu voimu a ne demitte in meritulu lucrulu, caus'a e, ca dupa parerea nóstra desbaterea obiectulu nice de cum nu are locu in publicitate; — pentru ce nu? i-amu spune d. Titianu de amu avé fericirea de alu cunósca, inse neavendu-o, si nesciindu, ca domni'a sa se tiene de confessiunea gr. cath. au ba? — nu ne remane alt'a, decatu se'i damu in casulu afirmativu eruditulu domnu, autorelu acelu articulu interessantu, amicabilulu nostru consiliu: Se aiba bunatatea séu a ne face nóue cunoscutu adeveratulu seu nume si caracteru, cá se fimu in stare a esopera la Excelentissimulu domnu metropolitulu invitarea Domniei Sale la procsim'a siedintia a Senatulu séu a Directoriulu — séu se se insinue domni'a s'a insusi spre acelu scopu la Excellenti'a S'a cá la presiedintele senatulu — in care va avé loculu potrivit desbaterea obiectulu delicatu.

Cativa dintre membrii senatulu.

Interpelatiunea de Mercuri'a trecuta 3/11

a deputatulu nationale SIGISMUNDU BORLEA, catra dlu ministru de interne:

„1. Are dlu ministru de Interne conosciintia despre aceea, cá in adunarea generale din 28 Sept. a. c. a comitatulu Uniadórei fisculu comitatense a reconoscutu in faci'a adunarei, cumca naiute de ast'a cu mai multi ani pretorele din Iliea adunandu dela poporu 837 fl. bani relationali pentru spitalu si pentru lucrulu publicu, i-a tramisu vice-comitelui Szereday din Uniadóra, carele a primitu acésta suma dimpreuna cu aratarea oficiósa, dar nu a transpus'o la destinatiune, si astufeliu acésta suma a disparutu din manile vice-comitelui, séu mai bine disu a defraudat'o; ér' apoi provocatu findu dlu

vice-comite a plati sum'a defraudata, a responsu cá nu o va plati, ca-ci elu a predat'o asiá brevi manu, cassariulu, care intr'aceea reposase; si findu cá nu si-a potutu dovedi afirmatiunea cu recerutele date oficióse, ér' cassariulu mortu nu s'a potutu trage la respondere, dlu vice-comite Szereday prin fisculu comitatense s'a inactionatu la tribunalulu din Deva pentru acésta defraudare pe cale civile ordinaria?

Si déca are dlu ministru de interne conosciintia despre acést'a, ce poté fi caus'a de n'a dispusu pana acuma ca pe langa suspinderea din oficiu a unui astu-feliu de vice-comite, se se faca in contra'i cercetarea sistematica si densulu pre cale administrativa se fia tienutu a desdauná acea suma defraudata de 837 fl. v. a.?

2. Déca dlu min. n'are conosciintia, apoi este dsa plecatu a-si cascigá conosciintia si a dispune, cá se se faca in contra' dlu Szereday pe langa suspinderea din oficiu cercetare regulata si se se incasseze fara amenare banii defraudati de 837 fl. ce sunt meniti pentru scopuri comune? —

Acést'a interpelatiune dlu Borlea dupa notarile protocolulu stenografice a motivat'o cu — urmator'i'a cuventare:

Onorata Casa! Este invederatu, cumca in tier'a nostra de unii ani incóce, intru atat'a s'a latitu demoralisatiunea si coruptiunea, incatu publiculu nu mai trasare de nimic'a, nici macar de cele mai urite cause criminali. Ce poté fi caus'a si cine sunt causantii acestei aparitiuni, — asiá credu ca a scrutá nu apartiene aici. Cu tote inse in Uniadóra a causatu scandalu mare, despre care mai pretotindeni s'a vorbitu, státu prin cancelarii si la locuri publice, pe strade si naintea farmatiei, catu chiaru si in adunarea comitatense povestindu-se ca s'a defraudatu séu furatu, — nu sciu cum e mai bine disu ungresce, — o suma mare de bani de catra oficiali. (Ilaritate generale.) Ba se vorbiá in publicu si despre aceea, ca domnii respectivi, cá se scape de rusine, au facutu o propunere cátra dlu ministru de interne, cumca din banii furati voru crea unu fondu, care se pórté numele lui Franciscu Deák (Ilaritate mare.) Credu, ca dlu ministru de interne va poté dá in acést'a privintia deslucire mai lamurita, de óra-ce se vorbiá, cumca in acést'a privintia i s'ar' fi scrisu, pentru d'a se lamuri caus'a si d'a se restitui increderea perduta facia de oficialii gremiali! Unu membru alu comitetulu comitatense a indreptatu in privinti'a acést'a o interpelatiune in adunarea din 28 Sept. a. c. catra vice comite, acést'a inse s'a retrasu langa cuptoria si a tacutu, ér' comitele supremu a incercat'o cu — cá mi téca cá mi punga, pana ce unu altu membru alu comitetulu, omu ce posiede de si nu mare putere, dér' auctoritate inaintea corpulu oficialu, nu-lu impintená; ca se responde ceva, orice numai sé ese din imala! Prin acést'a incuragiatu apoi se scolá fisculu comitatense si marturisii in faci'a adunarei, ca este adeveratu, cumca nainte de ast'a cu cati-va ani pretorele de Iliea a tramisu sum'a de 837 fl. pe langa reportu oficiale vice-comitelui din Uniadóra unui asi'a numitu Szereday, carele a primitu si banii si reportulu. Reportulu essiste si adi, dér' banii s'au perdutu séu mai bine disu s'au defraudatu. si caus'a ast'a s'a totu treganatu cu anii, pana ce spre noroculu vice-comitelui in acestu restimpu mori percep. comitatensu, ér' Szereday pretinse, ca elu, dupa daten'a vechia, a predatu banii asiá brevi manu perceptorelui repausatu, astu-feliu refusandu a pune la locu sum'a defraudata, macaru ca despre predare n'are documente oficióse! Provocatu findu Szereday a plati bani defraudati prin sminta, repette, ca elu nu platesce. Trebuie sé scimu cá ast'a nu e vr'o suma mare, inse in aceea lume plina de ilustrati precum e comitatulu Uniadórei, unde ehlar si calciunariulu e „ilustrissimu“ ea, acea suma, e cu multu mai mare de catu la noi. Destulu ca dlu vice-comite Szereday nu platesce; ca-ci — nu e vin'a lui ca perceptorele a moritu; de ce acela a moritu, fara a-i dá cuitanti'a?! (Ilaritate.) La acésta apoi fisculu n'a sciutu face alta, decatu a-lu inprocesuá pe cale civila la tribunalulu din Deva.

Onorata casa! Eu inca am statu in servitiu publicu de la 1850 pana in anulu trecut candu insu-mi mi dedui demissiunea; dér' astu-feliu de procedere n'am vediatu nici sub unu regimu si sistemu, cá banii furati de unu oficialu se se caute prin procesu civilu si cá unu astu-feliu de oficialu se remanea si mai departe in postulu seu! O astu-feliu de procedere nu poté fi nici corpulu oficialu spre onore nici regimulu tierii spre glória. Deci

eu cerendu in asta privintia dela dlu ministru de interne lamurire, speru cá va binevoi a-mi raspunde, si nu va urma esemplului predecesorilor sei, cari nu mi-au respunsu chiaru nici pana adi la interpelatiunea facuta de 8—10 ani.“

Societatea geografica romana. (Urmare).

La a dóu'a adunare a societatii geografice, dupa citirea si aprobarea sumariului siedintii precedente, s'a deschisu discuti'a asupra propunerii dlui professore Stefanescu, asupra midiulócelor celor mai practice pentru facerea unei charti geologice a Romaniei.

D. Stefanu St. Sihlénu sustiene in principiu idee'a dlui Stefanescu de a se face acésta lucrare prin propriile nóstre midiulóce; dér' ds'a, in consideratia, ca in sinulu Societatii academice este o sectiune sciintifica, care se ocupa asemenea a gasi midiulócele cele mai practice pentru a ajunge se avemu o charta geologica, si in consideratia, ca Societatea academica a si publicatu nesce premiuri de 5000 lei si de 2000 lei pentru chart'a geologica a dóue judetie muntóse, propune cá Societatea geografica romana se se puna in intielegere cu Societatea academica, spre a-si uní midiulócele de actiune si a ajunge astfelu la unu resultatu mai apropiatu.

D. Capitanu C. Bratianu sustiene a se face studiurile geologice in tíera fara concursulu de geologi straini; d-s'a propune pentru acésta a se intrebuintia toti barbatii tehnici in servitiulu statului, judeciiloróu séu comunelor, spre a se studeé printr'insii fia-care judeciu in parte; aceste lucrari partiale s'ar' centralisá in urma la depositulu generalu de resbelu, unde s'ar' infintia o comisiune ad hoc insarcinata a stringe, a coordoná tóte aceste materiale si a prelucrá cu densele chart'a geologica a tierii, spre a stimulé si mai multu zelulu d-loru ingeneri, medici si fisici departamentali.

1. D. capitanu Bratianu propune a se acorda acestoru domni premiuri banesci, ce s'ar' poté acorda de consiliile judeciene, comunale si chiaru de statu, si cu aceste midiulóce d-s'a crede, ca in pucinu tempu amu ajunge se avemu o charta geologica, de si nu perfecta, dér' celu pucinu, care ar' poté servi de base pentru alte studiuri geologice mai aprofundate si mai serióse.

D-nii George Sionu si Capitanu Capitanénu ceru a se amaná acésta cestiune spre a se poté studeé mai bine.

D. Stefanescu apoi esplica unele passage din propunerea d-sale, ce paru a fi fostu reu intielese de unii din d-nii membri.

Discuti'a inchidienduse, se supune adunarii urmatori'a propunere:

„Adunarea generale a Societatii geografice romane, ascultandu propunerea facuta de d. Gr. Stefanescu asupra midiulócelor celor mai nemerite pentru a poté avé o charta geologica a tierii pe catu se va poté mai esacta;

„Ascultandu desvoltarea ce s'a datu acestei idei de d. Stefanu St. Sihlénu;

„Ascultandu propunerea facuta in acésta privintia de d. capitanu C. Bratianu, si in urm'a discussiunii urmate, decide:

1. „Se se numésca din sinulu Societatii geografice romane o comisiune de patru membri, cari se se puna in intielegere cu sectiunea de sciintie naturale a Societatii academice si cu depositulu centralu de resbelu si se pregatésca in impreuna intielegere unu proiectu in acestu sensu.

2. „Comisiunea Societatii geografice romane se se compuna din: d. professore Gr. Stefanescu, d. professore Cobalcescu, d. capitanu C. Bratianu, d. ingeneru de mine C. Botea.

3. „Acésta comisiune se va pune imediatu in comunicare cu Societatea academica (sectiunea sciintieloróu naturale) si cu depositulu centralu de resbelu si va presintá proiectulu seu in viitóri'a adunare generale a Societatii geografice din Ianuaru 1877, candu se va decide totu-odata si asupra midiulóceloróu banesci ce se voru poté pune la dispositiunea acestei comisiuni.“

Acésta propunere punendu-se la votu se primisce in unanimitate.

Mari'a S'a Domnitorulu binevoiesce a acorda cuventulu dlui ingeneru Botea, care -si propune a intretiené adunarea despre combustibilulu dela Bahn, (judeciulu Mehedinti). D-s'a aréta, ca asupra acestei materii, d. professore Stefanescu a presintatu unu memoriu in adunarea societatii din Februariu trecut, ca d. Stefanescu a avutu atunci in vedere numai partea teoretica si ca d-s'a -si propune acum a tratá acésta cestiune din punctulu de vedere practic.

D. ingeneru Botea aréta, ca d-s'a a studeatu gisementele de combustibilulu dela Bahn'á atatu in teoria catu si mai alesu in practica, ca a supusu acestu combustibilulu la analizele chimice a doi profesori insemnati dela Parisu si ca asemenea analize s'au facutu atatu in laboratoriu dela Oraviti'a catu si in celu dela Bucuresci de catra d. Dr. Bernhardt; ca in fine resultatu acestoróu analize a fostu favorabile combustibilulu nostru si ca in comparatiune cu celu dela Oraviti'a elu presinta in midiulocia proportiunea de 75 la suta, adeca, ca poterea combustibile a gisementeloróu dela Bahn'á este cu 25 la suta inferióra celoróu dela Oraviti'a séu ca trebuie 75 chilograme carbuni de Oraviti'a, pe candu trebuie 100 chilograme carbuni dela Bahn'á. — D. Botea mai aréta, ca a facutu incercari practice intrebuintandu acestu materialu pe lini'a Severinu-Craiov'á si pe lini'a Bucuresci-Giurgiu, atatu pentru trenurile de marfa catu si pentru cele de mare vitesa si ca resultatu a fostu aprópe acelasi, inferioritatea carbuniloróu dela Bahn'á venindu mai alesu de acolo, ca ei se reducu lesne in faramituri mici, ceea ce face, ca mare parte dintr'insii se perdu pe cosiulu locomotiveloróu séu cadu in rezervoriulu de cenusia, inconvenientu peste care se póte lesne trece prin trasformarea lui in brichete.

D. Botea, trecundu apoi la essaminarea intregulu basinu dela Bahn'á, a aretatu ca in urm'a sondageloróu facute, de si cu midiulóce fórté restrinse, d-s'a a parvenitu a evaluá cu aproximatiune catimea carbuniloróu ce coprinde acestu basinu, evaluatiunea d-s'ale fiindu negresitu mai pe josu de cea adeverata ce s'ar' poté obtiené prin unu studiu mai aprofundatu la faci'a locului; dupa studiele dlui Botea, basinu dela Bahn'á are 1017 m. lungime, pe o largime media de 160 m. si avendu o adancime media de 6 m. 97, ceea ce ar' dá unu volume de 703—764 m. cubici de carbuni séu o cantitate de 456—844 tone de carbuni, ceea ce, evaluatu cu precíulu ce s'ar' poté platí, acestu materialu presinta unu capitalu de aprópe 12 milióne franci.

Catimea acestui combustibilulu, cu tóte cautarile insuficiente ce s'au facutu, ar' poté totusi se alimenteze singuru lini'a Severinu-Craiov'á in tempu de 36 ani.

D. Botea a sustienutu memoriulu d-s'ale cu esiantilóne estrase din acestu basinu alu Bahnei.

Conferinti'a dlui ingeneru Botea a fostu ascultata c'unu viu interessu atatu de societate catu si de publiculu ce era adunatu in tribune. — Mari'a S'a a felicitatu pe d. Botea de acestu studiu si a essaminatu in persóna probele de carbuni aduse dela Bahn'á in comparatia cu cele dela Oraviti'a.

Mari'a S'a Domnitorulu a redicatu siedinti'a la 11 óre sér'a, anuciandu pe cea viitória pentru 26 Octobré, la 8 óre sér'a.

Depesi telegrafice.

Versailles, 26 Nov. (Siedinti'a camerii.) Deputatulu Keller (catholicu) protestéza in modu energicu in contra doctrineloróu inaintate de principele Napoleonu. Dréolle (bonapartistu) imputa lui Keller, ca ar' calumniá imperiulu. Acésta dá locu la unu incidentu violentu. Mai multi bonapartisti suntu provocati la ordine. Gambetta, desemnandu cuvintele lui Keller cá o calumnia, dice ca s'a uitatu decretulu de depunere de pe tron. Tristian Lambert se scóla cu strigare: „Traiésca imperatulu!“ In urm'a acesteia se votéza o admonere pentru densulu. In fine se alege o comisiune pentru essaminarea proiectulu guvernului inaintatu eri. Marea maioritate a acesteia este in contra proiectulu.

(Siedinti'a senatului.) Procuratorulu generalu Renouard (republicanu moderatu) este alesu senatoru pe viatia.

Rom'a, 26 Nov. Escadr'a rúsésca a parasitu Neapolea; destinatiunea ei nu e cunoscuta. Corvet'a rúsésca Askold a pornitu dela Spezzia spre Genov'a.

Petersburg, 26 Nov. La subscriptiunea din 18 Novembre pentru a patr'a emitere de 100 milióne ruble in bilete de banca a cincí procente, sum'a a fostu subscrisa tóta numai Petersburg si Moscva'a.

Cracovi'a, 26 Nov. Diariulu „Czas“ dice: Dupa ce incercarile guvernatorulu Varsioviei de a induplecá pe polonezi la o adresa catra Tiaru a fostu in vanu, primariulu Varsioviei generalulu Staynkienicz a citatu dilele aceste o suma de cetatiani la densulu, si prin insistari si amenintari i'a induplecatu la subsemnarea unei adrese, unde se dice: „Si noi polonesii impartasimu simtiemintele Tiarului si dorimu se ne contopimu cu slavismulu unitu“.

Petersburg, 29 Nov. Ignatieff a primitu instructiunea, cá, déca Turci'a va refusa occupatiunea cá midiulocu la populu de garantia pentru reforme, se parasésca sal'a conferintiei si se intreprumpa relatiunile cu Pórt'a.

Mai nou.

Una depesia tel. in „Tageblatt“ cu datu Vien'a 30 Nov. contine, ca „Deutsche Zeitung“ repórta asia: Occupatiunea parcellaria a territoriulu turcescu prin Austria (Bosnia) si Russi'a (Bulgaria) e afara de tóta indoiél'a. Anglia dechiara orce occupatiune de vatamare flagranta a garantatei integritati a Turciei.

Vien'a 1 Dec. Crisea ministeriale e acuta. Ministeriulu Auersperg si a datu demissinea la imperatulu.

Preturile piacei

in 1 Decembre 1876.

Mesura	Speciea fructelor	Pretulu		
		fl.	cr.	
H o c o l i t a	Granu	fruntea	8	50
		midiulociu	8	10
	Mestecat	de diosu	7	60
		6	55
	Secara	fromósa	5	—
		de midiulocu	4	90
	Ordiulu	frumosu	3	70
		de midiulocu	3	60
	Ovesulu	frumosu	2	40
		de midiulocu	2	30
	Porumbulu	4	20
		Meiu	4	30
Hrisca	—	—	
	Mazerea	6	60	
Linte	9	—	
	Faseolea	4	40	
Sementia de inu	11	50	
	Cartofi	2	60	
1 Chilo	Carne de vita	—	34
		de rimatoriu	—	44
		de berbece	—	20
100 Chilo	Seu de vita prospetu	36	—
		„ „ topitu	—	—

Cursurile

la bursa in 1 Decembre 1876 stá asa:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 01	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	10	„ 06
Augsburg	—	—	115	„ —
Londonu	—	—	127	„ 25
Imprumutulu nationalu	—	—	66	„ 40
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	60	„ 35
Obligatiunile rurale ungare	—	—	73	„ 25
„ „ temesiane	—	—	71	„ 75
„ „ transilvane	—	—	73	„ —
„ „ croato-alav.	—	—	75	„ —
Actiunile bancei	—	—	821	„ —
„ creditulu	—	—	137	„ 40